

KİMYASAL HADİM YÖNTEMİNİN ANAYASAYA UYGUNLUĞU - I

Zeynep Burcu AKBABA*

GİRİŞ

Natalie Aster 7 yaşında Bavyera'lı bir kız çocuğu. Dünyadaki kötülüklerden habersiz, hergün okuldan eve yürüyerek dönen, yaşadığı küçük mahallenin sokaklarında oyunlar oynayan ve başına gelecek talihsiz olaydan habersizce çocukluğunun tadını çıkararak küçük bir kız çocuğu. Natalie Aster birgün okuldan eve dönerken, 2 kız çocuğuna cinsel tacizde bulunmuş, 3 kadına da tecavüz etmiş ve bu nedenle mahkumiyet almış ancak hapisyanede kalması gereken süreden daha az bir süre içerde kalıp, tahliye olmuş itiyati cinsel suçlu tarafından kaçırılmıştır.¹ Evinden 100 yard² uzaklıkta bir göl kenarına, failin arabasının bagajına kapatılarak kaçırılan küçük kız çocuğa, öncelikle cinsel tacizde bulunulmuş, sonrasında dövülmüş, baygın ve bilinçsiz bir hale gelene kadar bir ağaca bağlanmış ardından tecavüz edilmiş ve çıplak bir halde nehre³ atılarak ölüme terkedilmiştir. Bu olay Natalie Aster'ın gerçek hayat öyküsüdür ve Natalie'nin kaderi, bir cinsel suçlunun ellerinde trajik olarak sona ermiştir.⁴

* Stajyer Av., Ankara Barosu, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Hukuku Yüksek Lisans öğrencisi.

1 Natalie Aster'a saldıran kişi daha önce işlemiş olduğu suçlardan ötürü 5 yıl 6 ay hapis cezası almış ancak bu cezanın yarısı kadar içerde kaldıktan sonra serbest bırakılmıştır.

2 Yard, bir ölçü birimidir. 1 yard yaklaşık 0.914 metreye karşılık gelmektedir.

3 Carpenter, Alison G., "Belgium, Germany, England, Denmark and the United States: The Implementation of Registration and Castration Laws as Protection Against Habitual Sex Offenders", *Dickinson Journal of International Law*, Vol. 16:2, 1998, p. 435.

4 Gimino, Peter J., "Mandatory Chemical Castration for Perpetrators of Sex Offenses Against Children: Following California's Lead", *Pepperdine Law Review*, Vol. 25: 67, 1997, p. 67.

20 Mayıs 1989 tarihinde, Helen Harlow, 7 yaşındaki oğluna, hava kararmadan önce dönmesi şartı ile bisiklet sürmesi için izin vermiştir. Ancak oğlunun geç saate kadar dönmemesi üzerine polisi aramıştır. O akşamın sonrasında, bir komşusu tarafından, küçük çocuk ormanlık alanda, çıplak vaziyette ve çamurla kaplı olarak bulunmuştur. Bir adam, çocuğu bisiklet sürerken yakalamış, boynuna bir halat dolamış, oğlanı boğmuş ardından tecavüz etmiş ve cinsel organını acımasızca sıkmıştır. Mucizevi bir şekilde çocuk kurtulmuş ve saldırganını teşhis etmiştir. Saldırgan ise Earl Shriner idi.

Shriner'in 24 yıllık geçmişine bakıldığında, cinsel amaçlı eylemlerine, 16 yaşındayken bir okul arkadaşının öldürülmesinden suçlu bulunmakla başlamıştır. O dönemin kanunlarından ötürü, söz konusu olayın katili olarak sorumlu tutulamamıştır. Ancak kendisi çocuklara özel bir merkeze gönderilmiştir. Buradan tahliye edildikten sonra, Shriner, iki genç kıza cinsel tacizde bulunmuştur. Bunun üzerine on yıl hapis cezasına çarptırılan Shriner hakkında, doktorlar cinsel psikopat teşhisi koymuşlardır. Her ne kadar yetkililer kendisini "tehlikeli" olarak nitelendirmiş olsalar da, cezası sona erdikten sonra shriner tahliye edilmiştir. Shriner'in tahliyesinden sonra, polisler kendisini genç erkek çocuklara taciz suçundan iki kez tutuklamışlardır. Shriner'in cinsel saldırıya ilişkin kariyeri 26 Mayıs 1990 tarihinde hakim Thomas Savriol'un, Helen Harlow'un 7 yaşındaki oğluna tecavüz etmesi ve onu sakat bırakması yüzünden vermiş olduğu 131 yıl 6 aylık hapis cezası ile sona ermiştir.⁵

11 Mart 1997 tarihinde Şikago'nun dış mahallelerinden birinde, Jeffrey Morse, oyuncak silah yardımı ile 9 yaşındaki bir kız çocuğunu arabasına bindirmiş ve ona zorla cinsel organını tuturmuştur. Daha sonrasında küçük kız kaçarak kurtulmuş ve Morse bu olaydan ötürü tutuklanmıştır. Morse bu taciz vakasıyla birlikte 7 ay önce de benzer bir suçu işlediğini itiraf etmiştir.⁶

Yukarıda anlatılan olaylar ve yaşanan cinsel içerikli vakaların sayısı ülkemiz dahil, tüm dünyada oldukça fazladır. Bu nedenle yetkililer,

⁵ Keesling, Lisa, "Practicing Medicine Without A License: Legislative Attempts to Mandate Chemical Castration For Repeat Sex Offenders", *The John Marshall Law Review*, Vol. 32, 1999, p. 381.

⁶ Bailey, J. Michael & Greenberg, Aaron S., "The Science and Ethics of Castration: Lessons from the More Case", Vol. 92, No. 4, 1998, p. 125.

insanları, yaşadıkları bu tehlikeden korumak amaçlı çeşitli önlemler almakta ve cinsel içerikli, suç teşkil eden eylemlerin önüne geçmek için farklı önlemlere başvurumaktadırlar. Amerika'nın birçok eyaletinde ve bazı Avrupa ülkelerinde bu konuya ilişkin olarak alınmış ve akabinde tartışmalara neden olmuş önlemlerden birisi de "*kimyasal hadım*" yöntemidir. Söz konusu yöntem, kamuyu geleceğe yönelik cinsel tehditlerden korumak amaçlı düzenlenmekle birlikte anayasal bağlamda kişilere verilmiş olan temel hak ve özgürlükleri ihlal ettiği gerekçesiyle günümüzde hala tartışılmaya devam etmektedir.

Bu çalışmanın amacı, toplum açısından tehlike teşkil eden cinsel suçların önlenmesi konusunda, tedbir olarak öne sürülen kimyasal hadım yöntemi hakkındaki tartışmaların değerlendirilmesi, yasalarında bu yönetime izin vermiş olan ülkelerin incelenmesi ve anayasal boyutta söz konusu uygulamanın uygunluğunu saptamaktır.

Birinci bölümde, hadım kavramı, süreci ve çeşitlerine değinilecektir. Bu noktada cerrahi ve kimyasal hadım arasındaki farklar üzerinde durulacak, söz konusu uygulamaların, çeşitli testler sonucunda niteliği belirlenecektir. Bu testler sonucunda cerrahi ve kimyasal hadım yöntemlerinin ceza mı yoksa tedavi mi olduğu tartışılacaktır.

İkinci bölümde, kimyasal hadım yöntemini uygulayan ülkelerin yasal düzenlemeleri üzerinde durulacak ve uygulamanın cinsel suçların işlenmesi üzerindeki etkileri ele alınacaktır.

Üçüncü bölümde, kimyasal hadımın anayasal güvence altına alınmış haklar üzerindeki etkisi ve söz konusu hakların ihlal edilip edilmediği hususuna değinilecektir. Bunun yanında Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi uyarınca tanınmış ve ihlal edilmesi mümkün olmayan hakların kimyasal hadım uygulamasından etkilenip etkilenmediği hususu ele alınacak, Avrupa'daki ve ABD Anayasası bağlamında yapılan tartışmalara yer verilecektir. Söz konusu uygulama hakkında yapılan eleştirilere yönelik çözüm önerileri tartışılarak değerlendirilecektir.

Son olarak 1982 Anayasası bağlamında, kimyasal hadım yönteminin Türkiye'de uygulanması halinde Anayasa'ya uygunluğu ele alınacak, Anayasa hukuku ve kişilik hukuku bakımından konunun önemi ne değinilecektir.

BİRİNCİ BÖLÜM

I. KİMYASAL HADİM VE UYGULAMALARI

A. HADİM KAVRAMI VE TARİHİ SÜRECİ

Hadımın sözlük anlamı kısırlaştırılmış erkektir⁷. Tıp bilimindeki karşılığı ise “*kastrasyon*”dur. Kastrasyon, kişinin, cinsel salgı bezlerinin alınması yolu ile cinsel faaliyette bulunma ve üreme yeteneğinin tamamen sona erdirilmesi amacını taşıyan tıbbi bir müdahaledir. Bu yöntemle, kişide cinsel istek ve cinsel ilişkide bulunma yeteneği bütünüyle sona erdirilmekte ve hatta kişinin cinsiyetine ilişkin belirtileri de ortadan kaldırmaktadır.⁸ Kastrasyonunu cerrahi, kimyasal ve başka çeşitleri olmakla birlikte, erkeklerde testislerin işlevini kaybetmesi veya kadınlarda yumurtaların işlevsiz kalması anlamlarınada gelmektedir. Bu uygulamanın daha çok erkeklerde kullanıldığı görülmekle birlikte, söz konusu medikal uygulama kadınlar için de geçerlidir.⁹

Kastrasyonun köklerine ilişkin örnekler insanlık tarihindeki kayıtlardan öncelere dayanmaktadır.¹⁰ Kastrasyonun sıklıkla, Avrupa, Ortadoğu, Hindistan, Afrika ve Çin’in mutlak kültürlerinde, dinsel ve sosyal nedenlerden ötürü kullanıldığı görülmektedir. Hatta bazı kültürlerde, savaşlardan sonra, kazananların kaybeden tarafın askerlerini esir aldığı ve onları hadım ettiği bilinmektedir. Çünkü mağlup olanların cesetleri zaferi sembolize etmekteydi ve hadım edilmeleri gücün ele geçirildiğinin göstergesiydi.

Hadım yerine tarihte *enük* kavramında kullanıldığı görülmektedir.¹¹ İlk kasıtlı hadım kayıtları enük üretmek için Lagash şehrinde-

⁷ *Türk Dil Kurumu Sözlüğü*, bkz. www.tdk.gov.tr (Son Erişim Tarihi: 21.04.08). Ancak belirtmek gerekir ki hadım, kısırlaştırma ile eş anlamlı değildir. Almanca *kastrat*, *verschmittene* ve İngilizce *castrat* kelimeleri yerine kullanılan hadımda, kısırlaştırmadan farklı olarak kişi hiç bir cinsel faaliyette bulunamamaktadır. Ancak kısırlaştırma yöntemi sonrasında, kişi cinsel faaliyette bulunabilmekle birlikte, üreme yeteneği sona erdirilmiştir.

⁸ Cin, M. Onursal, “İnsan Üzerinde Deney ve Organ Nakli”, www.ceza-bb.adalet.gov.tr/makale/147.doc (Son Erişim Tarihi: 21.04.08).

⁹ Bkz. <http://en.wikipedia.org/wiki/Castration> (Son Erişim Tarihi: 21.04.2008).

¹⁰ Bkz. <http://www.targethealth.com/ontarget/2003/07272003.htm> (Son Erişim Tarihi: 21.04.08)

¹¹ İngilizce *eunuch* olan bu kavram hadım edilmiş erkek anlamına gelmektedir. Bu

ki Sümerliler tarafından gerçekleştirilmiştir. Bu uygulamanın amacı değişik kültürlerle göre farklılık gözetmektedir. Örneğin, monark sistemlerde yöneticiler veya onun eş değer nitelikteki mahallileri, tiz sesli şarkıcıların seslerini korumak amaçlı, özel din mensupları, resmi hükümet görevlileri, ordu mensupları, kadınların gardiyanları ya da harem hizmetlileri buldukları konum itibariyle hadım edilmekteydi. Eski yazıtların tercümelerinde, bir erkeğin kadınla birlikte olması üzerine onun iktidarsız olduğu ortaya çıkarsa, bu kimsenin toplum tarafından bilinmesi amacı ile hadım edildiği görülmektedir.

Kelimenin aslı yunan kökenli olmakla birlikte, yunanca *eune*, yatak ve *ekhein*, saklamak anlamına gelmekte ve aslen iktidarsızlığı anlatmak amaçlı kullanılmaktadır. Bu dönemlerde hizmetliler ve köleler genellikle güvenilir birer çalışan olma adına hadım edilmektedirler. Hatta kralın ya da hükümdarın divanında, krala ait önemli yerlere fiziksel olarak rahatlıkla ulaşabilmekteydiler. Haremlerine. Özellikle krala çok yakın olmaları, onların özel işlerini halletmelerinden ötürü güvenilebilir hizmetliler olmaları gerekmektedir. Hadım edilen erkekler, genellikle özel sosyal sınıflara alınıyorlar, bürokrasiye atanıyorlar, sarayda özel işlerin başına veriliyorlardı.

Hadım ilerleyen zamanlarda dini kültürlerde de yer almaya başladı. Yahudilik ve İslam gibi dinlerde bu uygulamaya şiddetle karşı çıkılmaktaydı. *Tevrat*'ın 3. kitabında, özellikle enükler hor görülmekte ya da genital kusurluluğu bulunan erkekler ruhban sınıfınca dışlanmaktaydı. Yine bazı dini inanışlara göre kurban edilecek hayvanlar hadım edilerek, kurbanlıktan muaf tutulmaktaydı çünkü hadım edilmiş bir kurbanın eti yenilemezdi.

Çin tarihinde, özellikle Later Han döneminde, Tang ve Ming Dynasties bölgelerinde hadım etme, gücün zorla ele geçirilmesi olarak kabul edilmekteydi. Bu dönemde tutulan kayıtlara göre benzer nitelikteki olayların Ortadoğu'da da yaşandığı görülmektedir.

Eski zamanlarda hadım, erkek genital bölgenin tümünün alınmasını kapsamaktaydı. Bu uygulama kanamadan ya da enfeksiyondan ölümlere yol açmaktaydı. Özellikle Bizans İmparatorluğu'nda bu yön-

terim genellikle hadım edilen kimselerin spesifik sosyal konumlarını belirtmek amaçlı kullanılır ve geçmişte bir çok toplum tarafından kullanılan genel bir kavramdır.

temin ölüm cezası olarak uygulandığı görülmektedir.

Çin'deki imparatorluk döneminlerinde de bir erkeğin hadım edilmesi tüm genital bölgenin alınması şeklindeydi. Buna testisler, penis ve testis kılıfı dahildi. Bu organların alınmasından sonra kişi şayet ölürse, alınan organları ile birlikte gömülürdü çünkü yeniden doğuş olarak adlandırılan bir inanışla, kişi bir dahaki hayatına bu şekilde gömüldüğü için tam bir erkek olarak gelecekti. Mandarin'in hükümdar olduğu dönemde ise, bir erkekten alınan penis, testisler ve testis kılıfları değerli nesnelere kabul edilmekteydi. Bu nedenle alkolün içinde muhafaza edilir ya da hadım edilmiş ancak ölmemiş olan başka bir enük tarafından saklanırdı.¹²

Zorunlu hadıma, tarihte, özellikle savaşlarda rastlanılmaktadır. Kimi zaman işkence için veya düşmanın maneviyatını kırmak amaçlı kullanılmaktaydı. Daha çok erkeklerin aleyhine kullanılan bu durum, kişinin soyunun ilerlemesini önlemek için kullanılmakta ya da savaşta kazanan tarafa, yenik düşen grubun kadınlarına cinsel anlamda sahip olmaya izin verilmekteydi.

Edward Gibbon'un ünlü eseri "*Roma İmparatorluğunun Bozulması ve Çöküşü*" mağlup edilmiş düşmanların Normanların elinde hadım edildiğini belirtmektedir. Hadım günümüzde hala uygulanan bir yöntemdir. Milis askerleri *Janjaweed*ler¹³ için kullanılmakta, özellikle de Batı Sudan'daki köylüler hadım edilmekte ve kanamadan ölmesi için terk edilmektedirler.¹⁴

Dinsel amaçlı yapılan hadımlara kısaca değinmek gerekirse; Avrupa'da kadınların kilise ve katedral korolarında şarkı söylemesine Roma Katolik Kilisesi tarafından izin verilmediğinden, erkekler bu korolarda görev almaktaydı. Ancak seslerinin ergenlik dönemi kırılmasını önlemek ve böylece özel yükses bir ses elde edebilmek için bu

¹² Wilson, Jean D. & Roehrborn, Claus, "Long-Term Consequences of Castration in Men: Lessons from the Skoptzy and the Eunuchs of the Chinese and Ottoman Courts", *The Journal of Clinical Endocrinology and Metabolism*, Vol. 84, No. 32, 1999, p. 4325-4326.

¹³ *Janjaweed* kavramı batı Sudan'daki ve doğu Çad'daki Darfur bölgesinde bulunan silahlı ve atlı askeri birliklere verilen isimdir.

¹⁴ Steidle, Brian, "In Darfur My Camera Was Not Nearly Enough", *The Washington Post*, 20 March 2005, p. B02.

erkekler hadım edilmekteydi. Kastratodan¹⁵ söz eden ilk belge 1550'li yıllardaki İtalyan Kilise kayıtlarında yer almaktadır. Barok müziği döneminde, bu şarkıcılara opera bestecileri tarafından çok yüksek bedeller teklif edilmekteydi. Bilinen son kastrato Alessandro Moreschi'dir (1858-1922). Papa Siktus'a ait küçük bir kilisenin korosunda hizmet vermekteydi.¹⁶

B. CERRAHİ HADİM

Cerrahi kastrasyon ya da *orşiektomi* olarak da adlandırılan bu yöntem, testislerin ameliyat ile alınması işlemidir. Testosteron üreten en önemli kaynak vücuttan uzaklaştırılmaktadır. İktidarsızlık ya da sıcaklık basması gibi yan etkiler doğuran bu uygulamanın yapılabilmesi için genellikle hastanede yatmak ve genel anestezi gerekemeyebilir.¹⁷ Cerrahi hadım yönteminin günümüzde uygulanma amacı, ilerlemiş prostat kanserinin daha da büyümesine engel olmaktır. Kanserinin büyümesinin durdurulması belirtilerin ortaya çıkmasını erteleyebilir ya da var olan belirtilerin şiddetini azaltabilir. Prostat kanserinin büyümesini ve sıçramasını engellemek için, cerrahi hadım ile kişinin testosteron üretiminin durdurulması amaçlanmaktadır. Bu yöntemle kişinin testisleri alınarak, testosteron hormonu üretimi kısmen de olsa bastırılmakta ve prostat kanserinin büyümesine neden olan testosteron hormonu salgısının önüne geçilerek kanser hücrelerinin büyümesi engellenir.

Cerrahi hadım bazı durumlarda genital bölgenin tamamının alınmasını içermemektedir. Bistüri aracılığı ile testis kılıfına uygulanan küçük bir kesi işlemide aynı sonuçları doğurabilmektedir. Bu prosedürün birincil etkisi, cinsel suçluların, hipofiz bezinin ön lobunda salgılanan ve diğer endokrin bezlerin aktivitesini uyaran hormonların faaliyete geçirdiği fiziksel ve duygusal etkinliğini azaltmak ya da sona erdirmektir.

¹⁵ Kastrato, soprano, mezo-soprano veya alto sese sahip, hadım edilmiş erkek şarkıcı. Endokrinolojik şartlardan ötürü, bu kimseler ergenlik çağına girmeden önce hadım edilmekteydi.

¹⁶ Riley Denise, "All Mouth and No Trousers: Linguistic Embarrassments", *Critical Quarterly*, Vol.46, No. 3, 2004, p. 28-30.

¹⁷ Bkz. www.tr.net/saglik/erkek_sagligi_prostat_tedavisi.shtml (Son Erişim Tarihi: 21.04.08).

Cerrahi hadımın birçok ülkede tedavi amaçlı kullanıldığı görülmektedir. Bu ülkelerde yapılan araştırmalara göre, cerrahi hadım ile testislerin alınması, residivizm¹⁸ oranının düşmesindeki en etkili metoddur. 1979 yılında Avrupa'da cinsel suçlulara ilişkin yapılmış olan çalışmalar sonucunda, hadım edilenler arasındaki residivizm oranı yüzde 2.3 iken, hadım edilmeyenler bakımından bu oran yüzde otuzdokuz civarındadır. Sonraki yıllarda bu oranların, cerrahi hadım edilenler bakımından yüzde üç iken, hadım edilmeyenler bakımından yüzde kırkaltı olması, cerrahi hadım yönteminin, cinsel suçluların suç işlemesini engellemede etkili bir yöntem olduğunun güçlü bir kanıtıdır.

Cerrahi hadım uygulamasını savunan gruplar, cerrahi hadımın minimal düzeyde organizmayı etkilediğini çünkü bunun çok önemli bir ameliyat olmadığını ve çok basit bir operasyonla gerçekleştiğini savunmaktadırlar. Buna ek olarak, cerrahi hadımın en önemli avantajı, diğer cezalardan farklı olarak süreklilik arz eden bir niteliğinin olmasıdır.

Cerrahi hadıma yönelik yapılan bir başka savunma da, canice işlenmiş olan cinsel suçlara ilişkin verilen, en uygun ceza olduğu yönündedir. Bu yöntemin en ateşli savunucusu, Teksas Bölge Mahkemesi hakimi Michael T. McSpadden bu uygulamanın altında imzası bulunan isimlerden biridir. 1989 tarihinde yedi yaşındaki bir kız çocuğunu cinsel amaçlı okşadığı için ceza alan ve şartlı tahliye edilen, ancak şartlı tahliye döneminde 13 yaşında bir kıza tecavüz eden Steven Allen Butler, 1992 yılında McSpadden'ın başkanlığındaki davada, ömür boyu hapis yerine kendisine cerrahi hadım yönteminin uygulanmasını talep etmiş ve hakim McSpadden bu isteği kabul etmiştir. Cerrahi hadım Amerika'da, cinsel suçlulara yönelik, seyrek uygulanan bir ceza iken, son yıllarda toplum tarafından desteklenmesinden ötürü sıkça uygulanan bir cezaya dönüşmüştür.¹⁹

Hadım cerrahi bir uygulamadır ve bir erkeğin cinsel faaliyetlerini

¹⁸ Residivizm, bir kimsenin işlemiş olduğu bir suçtan ötürü cezalandırılması ancak cezasını çektikten sonra aynı suçu tekrar işlemesidir. Kısaca, aynı suçun tekrar işlenmesi anlamına gelmektedir.

¹⁹ Batchoo, Lystra, " Voluntary Surgical Castration of Sex Offenders: Waiving the Eighth Amendment Protection from Cruel and Unusual Punishment", *Brooklyn Law Review*, Vol. 72, No. 2, 2007, p. 694-696.

ortadan kaldırmak için faydacıl, öjenik²⁰ ve cezai bir amaç taşımaktadır. Tecavüzcülere yönelik yasal hadım uygulaması, çağdaş batı dünyasında beş Avrupa ülkesi ile sınırlıdır: Danimarka, Almanya, Norveç, İsveç ve İsviçre. Örneğin Danimarka'da ihtiyari, tedavi edici hadım, Herstedvester Anormal Suçlar Enstitüsü tarafından gerçekleştirilmektedir. Enstitünün yöneticisi Doktor Georg Sturup, enstitüde cerrahi-psikiyatrik program uygulandığını ve bu sayede kişinin öncelikle çeşitli psikolojik testlerden geçtiği ardından hayat hikayesinin bu programa uygun olup olmadığı gözetildikten sonra, kişiye cerrahi hadım uygulandığını belirtmiştir.²¹

C. KİMYASAL HADİM

Testislerin testesteron üretimi ameliyat yapılmaksızın da durdurulabilir. Medikal kastrasyon olarak da adlandırılan kimyasal hadım, testislerin testesteron üretimini durdurmakta cerrahi kastrasyon kadar etkilidir. Bu amaçla kullanılan ilaçlara LHRH²² analogları denilmektedir. Türkiye'de bulunan ilaçlar, Zoladex, Lucrin ve Decapeptyl'dir. Ayda bir kez olmak üzere enjeksiyon yöntemi ile uygulanırlar. Sıcak basması, iktidarsızlık, memede büyüme ve hassasiyet, cinsel isteğin azalması ve bulantı gibi yan etkilere neden olmaktadır.²³

Erkeğin sterilizasyonun yeni bir şekli olan kimyasal hadım, herhangi bir ameliyat gerektirmemekle birlikte, kullanılan bir takım ilaçların hormon üretimini durdurması şeklindeki bir tedavi yöntemidir.

²⁰ Öjenik, kişinin kalıtsal özelliklerini düzeltmek ve en üst düzeye çıkarmaya yönelik düşünce ve uygulamalardır.

²¹ Green, William, "Depo-Provera, Castration, and The Probation of Rape Offenders: Statutory and Constitutional Issues", *University of Dayton Law Review*, Vol. 12, 1986, p. 3-4

²² LHRH analogları, hormon salgılanmasını luteinleyici hormon analogları olarak adlandırılmaktadır. Bu ilaçlar bir erkeğin testislerinde üretilen testosteron miktarını hayaların ameliyatla alınması kadar azaltabilmektedir. LHRH analogları ya ayda bir ya da her 3, 6, 12 ayda bir enjekte edilir. Amerika Birleşik Devletlerinde mevcut LHRH analogları, Goserelin, Leuprolide, Triptorelindir. Hepsi hemen hemen aynı derecede etkinliğe sahiptir. Hepsi testosteron üretimine neden olan hipofiz bezinin hormon salgılamasını taklit eder. Sonuçta hipofiz bezi bu hormonlardan yoksun kalır ve testosteron üretimi düşer. Ayrıntılı bilgi için bkz. www.prostat-tr.com/index.php?p=icerikler&icerik=17&k_id=0 (Son Erişim Tarihi: 21.04.08).

²³ Bkz. www.tr.net/saglik/erkek_sagligi_prostat_tedavisi.shtml (Son Erişim Tarihi: 21.04.08).

Depo-Provera isimli lipido kesici ilaç kullanımı şeklinde de tanımlanmaktadır. Bu ilacın kullanımı ile hastadaki testosteron seviyesi indirgenmekte ve hastanın cinsel dürtülerinin azalması ya da sıklıkla görüldüğü erotik düşlerin sona ermesi söz konusu olmaktadır.²⁴

1. Kimyasal Hadımın Uygulanması

Bir alternatif uygulama olan kimyasal hadım, genellikle doğrudan medroxyprogesterone acetate (MPA) tedavisi şeklinde uygulanmakta. İçeriği itibariyle suni progesterondan oluşan bu ilaç, ticari ismi Depo-provera olmak üzere, bu isim altında Upjohn Şirketince üretilmektedir. Depo-Provera kadın hormonunun şırınga edilebilir halidir. Bu ilaç ilk kez 1959 yılında kadınların jinekolojik sorunlarını tedavi amaçlı kullanılmıştır. Sonrasında ise, ilaç kadınlarda gebelik önleyici niteliğe sahip olduğundan, bu amaçla piyasaya sürülmüştür.

Başlangıcından itibaren, MPA hemen hemen her ülkede gebeliği önleyici, bir doğum kontrol yöntemi olarak uygulanmaktaydı. 1969 ve 1984 yılları arasında, 80 ülkede, 10 milyon kadın tarafından, gebelik önleyici olarak kullanılmıştır.

Kimyasal hadıma ilişkin araştırmalar ilk kez, 1960 yılında Johns Hopkins Profesörü John Money tarafından başlatılmıştır. Ancak 1992 yılından sonra devam edilememiştir. Çünkü Amerikan Yiyecek ve İlaç İdaresi (United States Food and Drug Administration, FDA) ilacın bu ülkede yalnızca gebelik önleyici amaçla kullanılmasını onaylamaktadır. Fakat hadım uygulamalarında kullanılmasına yönelik herhangi bir spesifik izin verilmemekle birlikte, Yiyecek, İlaç ve Kozmetik Yasası ilacın satılabileceği yerlere ilişkin herhangi bir sınırlama yapmamaktadır. Bu nedenle ilacın markette dahi bulunuyor olması, kimyasal hadım uygulamasında da kullanılabilmesi sonucunu doğurmaktadır.²⁵

1966 yılında, Depo-Provera'nın ilk kez cinsel sapkınlığa ilişkin rahatsızlıklar da ve parafilide²⁶ kişiyi tedavi etmeye yönelik kullanıldığı

²⁴ Runckel, Jason O., "Abuse It and Lose It: A Look at California's Mandatory Chemical Castration Law", *Pacific Law Journal*, Vol. 28, 1997, p. 558.

²⁵ Gimino, Peter J., "Mandatory Chemical Castration for Perpetrators of Sex Offenses...", p. 73-74.

²⁶ Parafil, yasak cinsel ilişki anlamına gelmektedir. Genel tanımlama ise, parafilinin kişiyi cinsel ilişkiye zorlayan ve ayrıntılı cinsel fantaziler kurmasına neden olan

görülmektedir.

Depo-Provera'nın asıl kullanım amacı, cinsel davranışlarda etki yaratacak olan ve erkek hormonu olarak nitelendirilen, testosteron hormonunun seviyesini azaltmaktır. Depo-Provera, erkekteki cinsel sapkın davranışları, kişinin erotik düşüncelerini ve genital fonksiyonunu azaltarak kontrol altına almaktadır. Bunun sonucunda erkeğin, sperm oluşumu (spermatojenez), ereksiyon ve boşalma konusunda faaliyetleri azaltılmaktadır. Depo-Provera tedavisi, etkili bir şekilde uygulandığında ve buna ek olarak psikolojik danışma ile desteklendiğinde, cinsel sapkınlıkları ortadan kaldırdığı açık bir şekilde görülmüştür. Sonuç olarak kişi, cinsel dürtülerini istek üzerine dinlenmeye alıyor ve ilaca ek olarak verilen danışma ile birlikte, erotik ve psiko-cinsel hayatını yeniden düzenliyor. Başka bir ifadeyle, erkek cinsel suçlu, Depo-Provera kullanmadığı zaman, sapkın cinsel davranışlarını kontrol edecek gücü/iradeyi kendinde bulamıyor. Fakat Depo-Provera ile tedavi edildiğinde, hareketlerini kontrol altına almayı başarabiliyor.

Ne yazık ki, Depo-Provera yan etkisi olan bir ilaçtır. Genelde görülen fiziksel yan etkiler ise, yorgunluk, aşırı kilo alımı, sıcaklık basması, soğuk algınlığı, hipertansiyon, baş ağrısı. Gonodların yetersizliğine bağlı bozukluklar ve insomni. Diğer yan etkiler ise, hiperglisemi, uyusukluk, kramp ve kabuslar. Bunu yanında, Depo-Provera sperm miktarını düşürdüğünden, kalan spermeler anormal nitelikte ve bu nedenle, eğer cinsel ilişki sonrasında döllenme gerçekleşirse, bu spermeler, fetusda deformasyona neden oluyor. Belirtmek gerekir ki, Depo-Provera'nın hayvanlar üzerinde kullanılması sonucunda, köpeklerde göğüs kanserine ve maymunlarda da rahim kanserine yol açtığı gözlemlenmiştir. Ancak bu ilacın deneyler esnasında kullanımı uzun süreli olduğundan, ilacın uzun süreli kullanımlarda böyle bir yan etki doğurduğu söylenebilir. Genellikle, yan etkiler seyrek olarak bildirilse de, bu yan etkilerin tespit edilmesinden sonra ilaç kullanımı kesildiğinden, uzun süreli kullanım sonucunda ortaya çıkabilecek problemler saptanamamaktadır.

Depo-Provera tedavisi uygulanması sürecinde iktidarsızlık yaşanmamaktadır. Bir kısım Depo-Provera kullanıcısının ilaç kullanım

bir durum olarak nitelendirilmesidir. Bunun sonucunda kişide Fetişizm, karşı cinsin kıyafetlerini giyme tutkusunu şeklindeki cinsel sapkınlık, hayvan sevicilik, Pedofili, teşhircilik, röntgenicilik, cinsel mazoşizm ve sadizm şeklinde rahatsızlıklar görülmektedir.

esnasında ereksiyon ve boşalma deneyimleri yaşadığı bilinmektedir. Ancak belirtmek gerekir ki hastalar spontane ereksiyonlar ve boşalmalar yaşamamaktadırlar, cinsel faaliyette bulunabilmeleri için başka bir kimse tarafından tahrik edilmelidir ve bu tahrik süreci uzun süreli olmalıdır. Bu şekilde kişinin rızai cinsel faaliyetlerinde çok az bir azalma yaşanmaktadır.

Depo-Provera, cinsel suçluların tedavisinde oldukça gelecek vaad eden bir tedavi olarak görülmekte ancak yinede gerekli deney ve araştırmaların tamamlanması gerekmektedir. Günümüzde Gıda ve İlaç İdare'si (Food and Drug Administration) cinsel sapkınlıkların tedavisi amacıyla bu ilaca onay vermemektedir. Bunun nedeni ise, Depo-Provera'nın, insanlar üzerinde, uzun süreli kullanımında ortaya çıkacak sonuçların bilinmemesi, ilaç hakkındaki çalışmaların yetersizliği ve residivizm oranları üzerindeki etkisi.²⁷

2. Kimyasal Hadım Prosedürü İçin Uygun Adaylık

Cinsel suçlular dört bölüme ayrılmaktadır. Bu ayırımda bazı cinsel suçlu tipleri Depo-Provera'nın etkililiği konusunda önemli bir rol oynamaktadır.

Birinci bölümdeki suçlular, suçu ya da bu suç fiilinin cezai doğasını reddetmektedirler. İkinci bölümdeki suçlular, suç fiilini kabul ederler ancak bu suçun işlenme nedeni olarak cinsellik dışı yahut kişilik dışı etkenleri sorumlu tutarlar. Örneğin, uyuşturucu, alkol veya stres. Üçüncü bölümdeki suçlular, fiilin güç gösterisi, şiddet uygulama isteği ya da öfke gibi cinsellik dışı bir amaçla işlendiğini ileri sürerler. Son olarak dördüncü bölümdeki suçlular, cinsel dürtülerini tahrik eden ancak kontrol edemedikleri bazı nednelerden ötürü bu suçu işlemektedirler. Örneğin, parafili.

Depo-Provera ya da MPA tedavisi, dördüncü bölümdeki suçlular için etki gösterebilmektedir yani parafililer. Çünkü parafililer başarılı bir tedavi için ideal ölçüttür, katlanılamaz ve kontrol edilemez bir davranışla suçu işlediklerini kabul etmektedirler. Diğer üç bölümde-

²⁷ Rebish, Karen J., "Nipping the Problem in the Bud: The Constitutionality of California's Castration Law", *New York Law School Journal of Human Rights*, Vol. XIV, 1998, p. 516-518.

ki suçlular MPA tedavisinde başarılı bir sonuca ulaşmak için uygun adaylar değildir çünkü suçu işleme nedeni olarak davranışlarını kontrol edememeyi kabul etmezler. Bu kimselerin bazıları, suçun sorumluluğunu kabul etmez ya da suçu işleme nedenini kendinde değil başka faktörlerde aramaktadırlar. Fakat dördüncü bölümü oluşturan suçlular, davranışlarından ötürü pişmanlık ve suçluluk duymakta ve maalesef davranışlarını kontrol edememektedirler.²⁸

3. Depo-Provera Uygulaması

Depo-Provera haftalık enjeksiyonlar şeklinde alınmaktadır ve uygulanacak olan dozaj miktarı suçlunun fizyolojik ve psikolojik durumuna göre 100 miligram ve 800 miligram arasında değişmektedir. Enjeksiyon kas üzerinden yapılmakla birlikte, haftalık olarak uygulanmaktadır. Makul miktar 500 miligramdır. Genellikle ilaç miktarı kullanım süresince arttırılmamakta ve stable bir şekilde uygulanmakta çünkü vücut Depo-Provera'ya karşı bağışıklık geliştirememektedir.

Kaliforniya Hadım Kanunu, Depo-Provera enjeksiyonunun şartlı tahliye süresince uygulanmasını kabul etmektedir. Kaliforniya'daki ortalama şartlı tahliye süresi yaklaşık üç yıldır. Depo-Provera'nın vücuda enjeksiyonunda şu usuller izlenmektedir:

MPA kaslara ilzam edildikten sonra yavaşça serbest bırakılır. Böylece MPA, folikül stimüle edici hormonunun salgılanmasını ve serbest kalmasını engeller ve beyindeki önhipofiz bezini uyararak luteinik hormonun salgılanmasını önler. Bunun sonucunda da testislerdeki testosteron üretimi azalır. Böylece MPA testosteronun etkisini engelleyerek vücuttaki testosteron metabolizmasına hız kazandırır. Sonuç olarak MPA, yetişkin erkeğin kan dolaşımındaki androjen seviyesini azaltır.²⁹

Testosteron seviyesindeki bu azalma "*erektil yetenek*" ve cinsel ilgiyi de doğru orantılı olarak azaltmaktadır. MPA kadınlar için de yeterli ölçüde uygulanacak olursa, onların da cinsel isteklerinin/ dürtülerinin azalmasına sebebiyet verecektir.³⁰

²⁸ Rebish, Karen J., "Nipping the Problem...", p. 518-519

²⁹ Rebish, Karen J., "Nipping the Problem...", p. 520-521.

³⁰ Gimino, Peter J., "Mandatory Chemical Castration for Perpetrators of Sex Offen-

MPA tedavisi aslında, suçluların yeni bir hayata başlarken ayakta kalabilmeleri için onlarla işbirliği yaparak, bu suçlulara yardım etmektedir. Johns Hopkins Üniversitesi Cinsel Rahatsızlıklar Kliniği (Sexual Disorders Clinic) kurucularından, Dr. Berlin, *"her ne kadar bu ilaç suçluların cinsel dürtülerini azaltsa da, suçluların önceden var olan arkadaşlık, samimilik, bağlılık, düşkünlük veya sevgi gibi hislerini de korumaktadır"* demektedir ve bu nedenle suçluların, yeni hayatlarına adaptasyonlarında bir sorun yaşanmayacağına üzerinde durmaktadır. Ancak bu konuda bazı uzman kimseler (Dr. Berlin'de dahill olmak üzere), Kaliforniya yasasının cinsel suçluların problemlerine cevap vermeyeceğini belirtmektedirler. Çünkü Kaliforniya Yasası suçluların spesifik tayininde başarısız durumdadır. Bu yasa sadece, reşit olmayanlara karşı işlenmiş bir takım cinsel faaliyeti kapsamakta ve bu belirlemeyi yaparken de tedavinin potansiyel etkisine yönelik herhangi bir deneme ya da değer takdirine yer vermemektedir. *"...bu kanun, reşit olmayanla, anormallik içermeyen cinsel faaliyette bulunan hetero-seksüelleri -karşı cinse ilgi duymaya muaf tutmaktadır. 13 yaşının altındaki kadınla vajinal cinsel ilişkiye giren kimse bu kanun kapsamında bulunmamaktadır, bu yasa sadece reşit olmayanla sodomi -oğlancılık-, oral seks, yabancı cisim sokma veya ahlak dışı ve şehvetli davranışları suç saymaktadır."*

Dr. Berlin, Kaliforniya yasasına ilişkin başka bir önemli noktanın da, yasanın, suçlunun durumunu kabul edip etmemesini dikkate almaması olduğunu vurgulamaktadır. Kaliforniya Yasası'nın el uzatmaya çalıştığı pedofili hastalarının, her zaman tedavi için uygun bir grup olmayabileceğini savunmaktadır. *"... pedofili hastaları sürekli bir inkar halindedir. Birçoğu bu durumunun zararlarını değerlendirmeyen ve tedaviye ihtiyacı olduğunu düşünmez. Başarılı bir tedavinin en önemli şartlarından biri, pedofili olan kimsenin bu durumunun yarattığı zararları kabul etmesidir"*.³¹

4. MPA'nın Yan Etkileri

MPA tedavisine maruz kalma sonucunda çeşitli yan etkilerin olabileceğine yönelik çeşitli raporlar sunulmaktadır. Bazı tahmini yan etkiler ise, aşırı kilo alımı, soğuk algınlığı, gece kabusları, kaslarda zayıf-

ses...", p. 74.

³¹ Rebish, Karen J., "Nipping the Problem...", p. 521-522.

lık ve aşırı bitkinlik olarak sayılmaktadır. Ek çalışmalar göstermektedir ki, safra kesesinin çalışmasında bozukluk ve divertikülit (divertikülin inflamasyonu, ince ve kalın bağırsak kolonlarının kese biçimindeki çıkıntılarının yaşadığı emme probleminden ötürü dışkı atımında yaşanan zorluk) potansiyel yan etkiler arasındandır. Ayrıca uzun süreli MPA tedavisinin, testis körelmesi/küçülmesi, insulin yetmezliği ya da bu hormona anormal bir direnç sonucu dokularda glikoz birikmesiyle sonuçlanan hidrokarbon metabolizması bozukluğu, toplardamar yanığı (bacakların daha çok derin venlerinde görülen trombozlu venöz inflamasyonu), baş ağrısı, insomni, mide bulantısı, kusma, solunum bozukluğu/nefes darlığı, hiperglisemi (kanda glikoz miktarının artması), kas krampları, vücuttaki tüylerin kaybı ve vücut ısısında yükselme gibi sonuçları olabileceği savunulmaktadır. Hatta rapor edilen yan etkilere de sıklıkla rastlanılmaktadır ancak bu yan etkilerin hepsi geri dönüşümlüdür yani ilaç kullanımı sona erdirildikten sonra, yan etkiler de ortadan kalkmaktadır.

Ancak esas sorun, uzun dönem MPA tedavisinin kanser riskini arttırmasıdır. Depo-Provera'ya uzun süreli maruz kalma sonucunda dişi köpeklerde meme kanserine ve maymunlarda rahim kanserine yol açtığına dair dökümantasyonlar mevcuttur. Fakat MPA kullanımının, insanda kansere yol açtığına dair hiçbir kanıt bulunmamaktadır.³²

II. KİMYASAL HADİMİN NİTELİĞİ

A. TEDAVİ YA DA CEZA?

Uygulanan prosedürün haklı bir tedavi ya da sınıflandırılmış bir ceza olup olmadığı, mahkemelerin kullandığı dört bölümlük bir testle belirlenmektedir. Bu dört bölümlük test ilk kez *Rennie v. Klein* davasında uygulanmıştır ve psikoterapik ilaçların hastalara zorunlu yönetimlerce kullanılması ceza değil tedavi olarak kabul edilmiştir. Bu nedenle de Amerikan Anayasası'nın 8. Eki'nin (İşkence veya barbarlık teşkil eden mutaat olmayan ceza) kapsamı dışında tutulmasına karar verilmiştir. Bu karara göre mahkeme *Rennie* davasında şu hususları ele almıştır;

³² Gimino, Peter J., "Mandatory Chemical Castration for Perpetrators of Sex Offenses...", p. 75-76.

- (1) Söz konusu prosedürün terapi edici değeri,
- (2) Medikal çalışmalarca kabul edilme,
- (3) Psikoterapik programın sürekli parçalarından biri olma,
- (4) İlacın yararları ışığında sağladığı etki.³³

Eleştirmenler kimyasal hadımın *Rennie* testinin birinci bölümünden kaldığını çünkü MPA tedavisinin terapik etkisinin çok az olduğunu savunmaktadırlar. Bunun nedeni olarak da, kimyasal hadımın, kişilerin şiddet içeren davranışlarındaki öfke ve husumet güdüsünü ortadan kaldırmak için yeterli olmadığı gösterilmektedir. Özellikle de bu tedavinin psikolojik danışma ile birlikte uygulanmaması halinde terapik etkisinin olmayacağını belirtmektedirler. Kimyasal hadımın bir ceza olduğuna dair en güçlü argümanlardan biride, medikal çalışmalarca kabul edilme hususuna ilişkindir. Eleştirmenler, MPA'nın deneysel bir ilaç olarak kabul edildiğini ve medikal camiada zorunlu kullanım için uygun olduğuna dair genel bir kabulün olmadığını belirtmektedirler. Son olarak, MPA'ya getirilen eleştirilerden birisi de, suçlular için zararlı etkilerinin, yararlı etkilerine nazaran daha ağırlıkta olmasıdır. Çalışmalar göstermektedir ki, Depo-Provera uzun dönem kullanıldığında önemli yan etkiler göstermekteyken, kısa dönemdeki yan etkileri makul ölçüdedir. Ancak kimyasal hadım kısa süreli bir prosedürdür ve uzun dönem kullanıldığında suçlular için gerekli olan yarar bu kısa sürede sağlanamayacaktır.

Kimyasal hadım taraftarları ise, MPA tedavisinin terapi edici niteliği olduğunu, çünkü MPA tedavisinin cinsel suçlulardaki testosteron seviyesini düşürdüğünü ve birçok parafili hastasının kontrol edilemeyen cinsel dürtülerini ortadan kaldırdığını belirtmektedir. Ayrıca Depo-Provera Amerika dışında birçok ülkede de kapsamlı olarak kullanılmaktadır, bu durumda ilacın medikal camialarca kabul edildiğini açıkça göstermektedir. MPA savunucuları ilacın yararlı etkilerinin, zararlı etkilerden daha fazla olduğunu belirtmektedirler. Bunun yanında kimyasal hadımın suçlular üzerinde makul ve geleceğe yönelik pozitif etkileri olduğu da öne sürülmektedir. Tedavinin uygulanmaya başlamasından sonra, "suçluların düşen testosteron oranı bir yararlı etkidir

³³ Macgillivray Lisa: "California's Mandatory Chemical Castration Program for Repeat Sex Offenders: An Analysis of the Legislation Under German and American Constitutional Law", *Suffolk Transnational Law Review*, Vol. 21, No: 143, 1997, p. 160.

ve bu da kişinin topluma yeniden ayak uydurması durumunda güven sağlama-
maktadır” denilmektedir. Ayrıca geçici bir tedavinin, bu tedavi sona
erdikten sonra dahi kalıcı pozitif etkilerinin olması mümkündür. Son
olarak Depo-Provera kullanımı sırasında toplum içinde yaşayan birey,
tedavi sona erdiğinde topluma ayak uydurma konusunda daha rahat
edecektir.

Yukarıda yapılan açıklamalar doğrultusunda, maahkemenin kim-
yasal hadımın bir ceza mı yoksa haklı bir tedavi mi olduğu konusun-
da ki kararına değinmek gerekirse; şu ana kadar sadece bir mahkeme,
kimyasal hadımın bir ceza sayılması gerektiği konusunda karar vermiş
ve davayı sonuçlandırmıştır. Gerekçe ise, kimyasal hadımın güvenli
bir prosedür olmamasından ötürü medikal camialarca kabul edilme-
mesi olarak gösterilmiştir. Mahkemenin kararı şu şekildedir:

*“Diğer eyaletlerdeki bazı cinsel suçlular, sınırlı sayıda ve şartlı tahliye-
nin bir parçası olarak, Depo-Provera programına gönüllü olarak katılmakta-
dırlar. Ancak incelemeler göstermektedir ki, Amerika’da, eyalet veya federal
temyiz mahkemeleri dışında hiç bir temyiz mahkemesi, kimyasal hadım kararı
vermemiş ya da suçlunun MPA yahut Depo-Provera ile ihtiyari veya zorunlu
bir tedavi sürecine katılmasına hükmetmemiştir”.*³⁴

Trop v. Dulles davasında, temyiz mahkemesi, bir ceza, doğası ge-
reği zalimce ise, o zaman bu cezanın, işkenc eve barbarlık teşkil eden
mutat olmayan ceza kapsamına girmesi gerektiğini belirtmiştir. Mah-
kemenin cerrahi hadıma bakışı; *“Operasyon endokrinin özünde bir deği-
şikliğe yol açarsa, meydana gelen mutilasyon yüzünden bir zarara yol açar...
cinsel, bedensel ve fiziksel olarak... ve duygusal reaksiyona cevap vermekte.”*
şekindedir.

Depo-Provera’ya bakışı ise, kullanılan ilacın deneysel niteliği ve
uzun dönemde uygulanması gereken bir program olmasından ötürü
mahkeme, cerrahi hadım ile Depo-Provera arasında aslında bir fark
olmadığını kabul etmiştir. Buna göre *Trop* testi adı altında mahkeme,
MPA’nın ahlaki duyguları sarsacağını çünkü bu ilacın daimi olarak
vücutta mutilasyona yol açabileceğini belirtmiştir.

Weems v. United States davasında temyiz mahkemesi söz konusu
uygulamayı ceza kabul etmiş ve bu davada uygulanan test ise bu ce-

³⁴ Runckel, Jason O.: “Abuse It and Lose It: A Look at California’s Mandatory...”, p.
579-580.

zanın işkence ve barbarlık teşkil eden mutata olmayan bir ceza olup olmamasına yöneliktir. Burada temel husus, bir suç için düzenlenmiş olan cezanın, suçla orantılı olup olmamasıdır.

Mahkeme, *Weems Testi* adı verdiği bu test ile cerrahi ve kimyasal hadımın Anayasayı ihlal ettiğine karar vermiştir. “... hadım geri dönüşümü olamayn bir prosedürdür. Depo-Provera deneysel bir ilaçtır ve kullanımı sonucunda yan etkiler ortaya çıkmaktadır. Ancak bir cinsel suçlunun hapsedilmesi durumunda birçok yargı çevresinde minimum bir senelik bir hapis cezası söz konusu olmaktadır.”³⁵

Mahkemenin *Weems Testi* ile yapmış olduğu aslında kimyasal hadım uygulamasının Anayasayı ihlal edip etmediğinin tespitinden ibarettir. Ancak burada dikkat edilmesi gereken husus, mahkemenin bu ihlali saptarken kimyasal hadım yöntemini bir ceza olarak kabul etmesi ve bu cezanın Anayasa’ya uygunluğuna karar verilmesidir. Sonuçta *Weems* davasında mahkeme, kimyasal hadımı ceza olarak kabul etmekte fakat Anayasaya uygun olmadığından uygulanmaması gereken bir ceza olduğunu belirtmektedir. Buna ek olarak mahkemenin belirtmiş olduğu “*orantılılık*” ilkesinde suçla cezanın orantılı olmasına ilişkindir. Kısacası mahkeme kimyasal hadım yöntemini ceza olarak zaten kabul etmiş bulunmaktadır.

Son olarak yukarıda anlatılan testlere bir örnek testte *Furman v. Georgia* davasında kullanılmıştır. Burada ise değinilen sorun, eyaletin yasal amaçlarını gerçekleştirebilmek için koymuş olduğu cezaların, bu amacı aşır aşmadığıdır. Bu dava sonucunda mahkeme, cerrahi ve kimyasal hadım uygulamalarının, eyaletin amaçlarını aştığını kabul etmiştir.

“Cerrahi hadım *Furman* testinden kalmıştır çünkü hapsedilmeye ve psikoterapiye göre daha ağır bir alternatiftir. *Depo-Provera*’da bu testte başarısız olmuştur, çünkü bu uygulamanın değerinin, hapsedilmeden ya da psikoterapiden daha fazla olup olmadığı henüz kanıtlanmış değildir.”³⁶

³⁵ Rebish, Karen J., “Nipping the Problem...”, p. 529.

³⁶ Rebish, Karen J., “Nipping the Problem...”, p. 529.

III. KİMYASAL HADİM KONUSUNDA KARŞILAŞTIRMALI UYGULAMALAR

A. ABD UYGULAMASI

1. Kaliforniya

Kaliforniya Hukuk Departmanı'na göre, Kaliforniya eyaletinde tahminen 66 bin kayıtlı cinsel suçlu bulunmaktadır ve bunlardan 39 bini bir çocuğa karşı cinsel suç işlemekten ötürü mahkum olmuştur. Şartlı tahliyelerinin bir yılı dolduktan sonra, yüzde elliden fazlası tekrar aynı suçu işlemekten ötürü hapse geri dönmüştür. Bu rakam şartlı tahliye-den iki yıl sonra yüzde seksene kadar çıkmaktadır.

Yükselen residivizm oranı, toplumu, cinsel suçlulara karşı daha ağır cezalar uygulanması yönünde düşünmeye sevk etmiştir. Bunun üzerine Kaliforniya eyaleti, bu korkutucu suçlarla mücadele etmek için önemli adımlar atmıştır ve 1996 yılında 3339 sayılı yasa taslağı tek-lifinde bulunulmuştur. Böylece zorunlu kimyasal hadım uygulaması itiyadi cinsel suçlular için şart koşulmuştur.

Zorunlu kimyasal hadım uygulaması şart koşan kanun, Yasa Komisyonu'ndan Mayıs 1996'da 42'ye 27 oyla geçmiş ve 25'e 1 oylada Eyalet Senatosu'nda kabul edilmiştir. 17 Eylül 1996 yılında Vali Pete Wilson ilgili yasa tasarısını imzalamış ve yasa 1 Ocak 1997'de yürür-lüğe girmiştir.³⁷

645 sayılı Kaliforniya Ceza Kanunu'nun 3339 sayılı yasa ile değiş-tirilmeden önceki hali şu şekildedir:

"Her kim 10 yaşın altında bir kız çocuğuna karşı, ırza geçmeye teşebbüs teşkil eden fiilden ötürü suçlu bulunursa, mahkeme kişi hakkında verilen cezaya ek olarak, üremeye engel teşkil eden operasyona tabi kılınmasına da karar verebilir."

645 sayılı Kaliforniya Ceza Kanunu'nun 3339 sayılı yasa ile değiş-tirdikten sonraki hali ise şu şekildedir:

"(a) Her kim bölüm (c) de düzenlenmiş herhangi bir suçtan ötürü ilk kez mahkum edilirse ve kurban henüz 13 yaşını doldurmamışsa, suçlu, kanunda emredilen cezasına ek olarak şatlı tahliye edildiği dönemde MPA tedavisine ya

³⁷ Gimino, Peter J., "Mandatory Chemical Castration for Perpetrators of Sex Offenses...", p. 67-70.

da kimyasal dengine maruz bırakılabilir.

(b) Her kim bölüm (c) de düzenlenmiş bir suçtan ötürü ikinci kez mahkum edilmekte ise ve kurban henüz 13 yaşını doldurmuşsa, kanunda emredilen cezaya ek olarak, MPA tedavisine ya da kimyasal dengine maruz bırakılır.”³⁸

Yukarıda değinilen iki düzenleme arasında temel farklardan biri, mağdurun yaşının 10’dan 13’e çıkarılmış olmasıdır. Ancak kimyasal hadım yöntemine ilişkin temel fark ise 3339 sayılı yasa ile değiştirilen 645 sayılı Kaliforniya Ceza Kanunu’nda yer almaktadır. Buna göre 3339 sayılı yasa ile değiştirilen kanunun ilgili maddesinin (a) bendi hakime, suçluya kimyasal hadım cezası vermeye yönelik takdir hakkı tanımaktadır. Yani suçlu kimse, bu suçu işlemekten ötürü ilk kez mahkum edilirse, bu durumda hakim kişinin şartlı tahliye döneminde kimyasal hadım uygulamasından geçme konusunda takdir yetkisine sahiptir. Ancak (b) bendine baktığımızda bu konuda hakime bir takdir yetkisi tanınmadığı görülmektedir. Kişi aynı suçu işlemekten ötürü ikinci kez mahkum edilmişse bu durumda, ilk kararında kimyasal hadım uygulaması öngörmeyen hakim bu sefer bu uygulamanın gerçekleştirilmesine karar vermek zorundadır.

(c) bendinde düzenlenmiş olan fiiller; oğlancılık, anal seks, 14 yaşın altında bir çocukla ahlak dışı ve şehvetlice cinsel ilişkide bulunma, oral yolla cinsel ilişki ve genital yada anal açıklıklara yabancı ya da bilinmeyen cisim sokma olarak sayılmıştır.

İlgili hükmün (d) bendi MPA kullanımında izlenecek usule anlatılmaktadır. Buna göre, MPA tedavisi suçlu hapisshaneden ayrılmadan bir hafta önce başlatılmaktadır. Ayrıca söz konusu tedavi, kişinin daha fazla tedaviye ihtiyacı olmadığına yönelik kararın ilgili birimlerce (Department of Corrections) verilmesine kadar devam eder.

(e) bendi ise belirtilen suçları işleyen hükümlülerden, bu madde kapsamından muaf tutulacak olanları düzenlemektedir. Kimyasal hadım dayatmasına karşı, ihtiyari olarak cerrahi hadımı seçmiş olan kişiler bu maddeden bağıştıktırlar.

Son olarak (f) bendi bu madde kapsamında uygulanacak olan MPA tedavisinin uygulanmasından sorumlu birimleri düzenlemektedir. Ayrıca bu birimlerde çalışanların suçluları ikna etme konusun-

³⁸ 645 sayılı Kaliforniya Ceza Kanunu, 1996 değışikliği öncesi ve sonrası.

da hiçbir müdahalede bulunamayacakları belirtilmektedir. Buna ek olarak (f) bendi suçluların kimyasal hadım tedavisinde ortaya çıkan yan etkileri bu birimlere bildirmeyi şart koşmaktadır. Son olarak bu bendde suçlunun kimyasal hadım tedavisini nasıl kabul edeceği de düzenlenmiştir.³⁹

Ancak Kaliforniya Yasası'nın muaf tuttuğu alanın kriminal popülasyon anlamında çok geniş olmasından ötürü, başarısız olduğu kabul edilmektedir. Bu nedenle caydırıcılığın esasından uzak kalmış bir kanuni düzenleme olduğu gerekçesi ile eleştirilmiştir.

2. Diğer Eyaletler

ABD'de birçok eyalet, Kaliforniya'da düzenlenmiş bulunan "zorunlu kimyasal hadım kanununu" incelemeye almıştır. Örneğin New York "bekle ve gör" yaklaşımı ile Kaliforniya'da uygulanan bu kanunu incelemekte ve kendisi böyle bir düzenlemeye gitmeden önce yaşanabilecek sorunları hesaplamaktadır.

Teksas'da Eyalet Valisi Teel Bivins, çocuklara karşı itiyati cinsel suç işleyen kimselere yönelik fiziksel hadım uygulaması hazırlığına girişmiştir. Şu an için Teksas Ceza Kanunu'na ek bir madde konulmasına yönelik teklifler yapılmaktadır.

Bunun dışında birçok eyalette kimyasal hadım yönteminin yasallaştırılmasına ilişkin kanun teklifleri yapılmakta ya da ceza kanunlarında şimdilik askıda bulunan kimyasal hadım hükümleri yer almaktadır.

Massachusetts'de kabul edilen 1744 sayılı yasanın gerekçesinde " ... kimyasal hadımın yaralarına ilişkin yapılan çalışma sonuçlarında..." ibaresi geçmektedir. Buna göre yapılan çalışmalar ışığında ihtiyari kimyasal hadım uygulamasının cazip olduğu ve Kaliforniya'daki gibi Depo-Provera ilacının etkinliği kabul edilmiştir.

Alabama eyaletinde yapılan yasa teklifi ise, Alabama'daki kanunda yer alan eksikliği gidermeye ilişkindir. Buna göre 16 yaşından küçük bir kimseye karşı işlenen cinsel suçun bir erkek tarafından ger-

³⁹ Gimino, Peter J., "Mandatory Chemical Castration for Perpetrators of Sex Offenses...", p. 72-73.

çekleştirilmesi halinde kimyasal hadım uygulanması şartı ve suçlunun bir kadın olması halinde ise sterilizasyon uygulamasına gidilmesi şartı eklenmiştir. Bu kanun, 16 yaşından küçük bir kimseye karşı ikinci kez cinsel suç işlenmesi halinde, mahkemeye hadım ya da sterilizasyon kararı vermesini emretmektedir.

New Jersey’de yapılan değişiklik sonucunda ortaya çıkan kanun ise, Kaliforniya’daki düzenleme ile paralellik göstermektedir ve bu kanuna göre ikinci kez cinsel suç işleyen ya da işlediği cinsel suçu daha da kötüleştiren müteakip bir suç işlenmesi halinde mahkeme kimyasal hadım yöntemine gidilmesini emretmek zorundadır. Kaliforniya’daki gibi bir cinsel suçun ilk kez işlenmesi halinde ise mahkemeye takdir yetkisi tanınmaktadır. New Jersey, çocuklara karşı işlenen cinsel suçlara ilişkin tehlikeye yanıt vermek için Megan Kanunu’nu yürürlüğe koydu ve bu kanun ile kayıt altına alma sistemide işlerlik kazandı.

Ocak 1997’de, Arizona da, çocuk tecavüzcülerine karşı savaş açmış ve 2216 sayılı yasa teklifinde bulunmuştur. Arizona da Kaliforniya Yasası’na paralel bir düzenleme ile mahkemeye, cinsel suçun ilk sefer işlenmesi halindetakdir yetkisi tanımıştır. Hatta bu teklifte kişinin cerrahi hadım yöntemini tercih etmesi halinde kimyasal hadımdan muaf tutulacağı belirtilmiştir.

Meşhur olan kimyasal hadım trendini izleyen bir başka eyalette Mississippi’dir. Mississippi eyaleti valisi 1997 yılında yasa teklifinde bulunmuş ve kimyasal hadım yöntemini itiyati cinsel suçlular için şart koşmuştur.

Kolorado eyaletinde yapılan yasa teklifinde ise kimyasal hadım yöntemi şartlı tahliyenin bir parçası olarak düzenlenmiştir. Hatta yasa hazırlanırken, kimyasal hadım uygulamasını desteklemek için, Danimarka, İsveç ve Almanya uygulamaları örnek olarak gösterilmiştir.⁴⁰

Benzer uygulamalara yer veren diğer eyaletler ise, Oklahoma, Nevada, Georgia, Washington, Iowa, Tennessee’dir. Bu eyaletlerde yapılan yasa tekliflerinde de Kaliforniya eyaletindeki düzenleme esas alınmıştır. Usule ilişkin farklılıklar bulunmasına rağmen, hemen hemen benzerlik arz eden yasa teklifleri ile cinsel suçların önüne geçileceği ve bu sayede toplumun huzur içinde kalacağına dair güçlü bir inanç oluşmuştur.

⁴⁰ Gimino, Peter J., “Mandatory Chemical Castration for Perpetrators of Sex Offenses...”, p. 79-82.

Avrupa'daki düzenleme kimyasal hadıma ek olarak terapi destekli bir tedavi şeklinde uygulanmaktadır. Ancak Amerika'da özellikle Kaliforniya'da bu uygulama mümkün değildir. Bunun nedeni de Kaliforniya'daki hapislerin çok kalabalık olmasıdır. Örneğin Kaliforniya'da 6000 cinsel suçlu şartlı tahliye ile serbest bırakılmış durumda ve 14.000 cinsel suçlu ise hapis haneinde bulunmaktadır. Bu durum hapis sisteminin ıslah konusundaki başarısızlığını göstermektedir. Hatta bazı yargıçların çok ağır hapis cezalarına karşı, hapis hanelerin bu kadar dolu olmasından ötürü, mahkumlar cezalarının yarısını bile doldurmadan şartlı tahliye ile serbest bırakılmaktadır. Bunun temel nedeni ise hapis hanelerin fazlası ile dolu olmasıdır. Kimyasal hadım yasası da muaf tuttuğu alan yüzünden bu suçluların ancak bir kısmının erken tahliyesini engelleyebilmektedir.

Bu erken salıverilme sorununa ve rehabilite şartına ilişkin getirilen çözüm önerisi ise, şartlı tahliye ile serbest bırakılan suçluyu izlemek amaçlı getirilen kayıt sistemidir. Bu sistemle cinsel suçluların kayıt edilmeleri sağlanarak, bu cinsel suçluların suç işlemesi engellenecek ve önlem alımı kolaylaşacaktır.

B. AVRUPA UYGULAMASI

Avrupa'da zorunlu fiziksel hadım tarihi ortaçağ dönemlerine rastlamaktadır. Zamanla birçok Avrupa ülkesi, cinsel suçluların, tekrar suç işlemesine engel olmak için cerrahi hadım yöntemini uygulamaya başlamıştır. Hatta Danimarka, Almanya, İsveç, Norveç, Hollanda, İsviçre ve Çek Cumhuriyeti binlerce suçlu üzerinde cinsel hadım yöntemi uyguladıktan sonra, hadım edilenlerin sadece %2'sinin tekrar aynı suçu işlediği görülmüştür. Ancak bir süre sonra birçok ülke (İngiltere, İsveç ve Danimarka) kimyasal hadım yöntemine dönmüştür çünkü bu yöntemin geri dönüşü mümkündür.⁴¹

1. Danimarka

1935 ve 1970 yılları arasında Danimarka, ülkesindeki cinsel suçlulara, hapis cezası ya da cerrahi hadım uygulamasına girme konusunda tercih yapma hakkı tanımıştır fakat 1973 yılından sonra cerrahi

⁴¹ Carpenter, Alison G., "Belgium, Germany, England, Denmark and the United States: The Implementation...", p. 441-442.

hadım yerini kimyasal hadım yöntemine bırakmıştır. Çünkü geri dönüşümlü bir uygulama olmayan bu yöntem insanlık dışı bir uygulama addedilmiştir.⁴² Danimarka'daki Psikologlar Derneği Başkanı, cinsel suçlular için sadece hapis uygulaması yerine uygulanacak olan kimyasal hadım uygulamasının olumlu sonuçlar elde etmek anlamında daha başarılı olabileceğini belirtmiştir. Danimarka'da bu konunun bu kadar sıklıkla gündeme gelmesine yol açan neden ise 26 yaşındaki Arne Kjeldsen olayı olmuştur. Kjeldsen, reşit olmayan kız çocuklarına yönelik cinsel suç işlemekten ötürü dört sefer mahkumiyet almıştır ve 1986 yılına kadar hapiste kalmıştır. Daha sonra tedaviye alınan Kjeldsen için kimyasal hadım yöntemi uygulanmış ve bu uygulamadan sonra Kjeldsen'in yorumu şu şekilde olmuştur: *"Herhangi bir cinsel fantazi kurmadan daha huzur içinde bir yaşam sürüyorum."*

Danimarka'da 1989 tarihinden itibaren yirmi altı mahkum kimyasal enjeksiyonu tercih etmiş ve bu mahkumlardan onaltısı şartlı tahliye ile serbest bırakılmıştır. Bu onaltı kişiden sadece biri enjeksiyondan sonra bambaşka bir suç işlemiştir.⁴³

Danimarka Avrupa'da cerrahi hadım yöntemini kanunlaştıran ilk Avrupa devletidir. İlk hadım 1925 yılında gerçekleştirilmiştir. Danimarka'da şuan uygulanan kimyasal hadım yöntemi terapik çözümlerin başarısız olması halinde uygulanmaktadır.

Kimyasal hadım prosedürü hapisshaneden erken çıkmanın bir yolu olarak kullanılmaktadır ancak diğer ülkelerde bu uygulama şartlı tahliyenin bir parçası şeklindedir ve Danimarka'daki uygulama resdivizme bir cevap olarak, ihtiyaca yönelik bir deneme değil, suçlulara sunulan bir seçenektir.

Anormal Suçlular için Herstedvester Enstitüsü, Danimarka'daki cinsel suçlular için tek hapisshanedir. Kimyasal hadım prosedürü öncesi ve sonrasında suçlulara terapi uygulanmaktadır. Enstitüdeki doktorlar birçok cinsel suçlunun daha önce çocukken tacize uğradığını saptamışlardır. Bu nedenle ilerde işlenecek suçların önüne geçmek için terapi gerekli görülmektedir.

⁴² Carpenter, Alison G., "Belgium, Germany, England, Denmark and the United States: The Implementation...", p. 445.

⁴³ Gimino, Peter J., "Mandatory Chemical Castration for Perpetrators of Sex Offenses...", p. 76-77.

Hervester Ceza Enstitüsü'ndeki psikologlar olumlu sonuçlar rapor etmişleridir. 1989'dan itibaren 26 mahkum kimyasal hadım uygulanmıştır ancak 16 mahkum bu uygulamayı sonuçlandırmıştır ve bu 16 mahkumdan yalnız biri tahliyeden sonra suç işlemiştir. Bu olumlu sonuçlardan ötürü Enstitü kimyasal hadım uygulamasını sürdürmeye devam etmiştir ve Androcure-Decapetyl ilaçları kullanımı ile cinsel güdü tetikleyen hormonların bastırılmasını sağlamıştır. Şuan için Danimarka hala bu iki ilaç kombinesi ile kimyasal hadım uygulayan tek ülkedir.⁴⁴

2. Almanya

Almanya cerrahi hadım uygulamasına en hevesli ülkelerden biridir. 1933 yılındaki Nazi Alman Yasası cinsel suçluların hadım edilmesini emretmekteydi ancak Nazizm politikasının sona ermesinden sonra söz konusu kanun yürürlükten kaldırılmıştır. 1933 ve 1934 yılları arasında yaklaşık 2800 Alman zorunlu cerrahi hadıma maruz kalmıştır.⁴⁵ Bundan sonra yapılan kanunlar 20 yaşından büyük olmak şartı ile kimyasal hadım uygulamasını serbest bırakmıştır. Ancak sonralara doğru Alman Yasası daha yumuşak hale gelmiştir. Örneğin 1970 yılında yürürlüğe giren düzenlemede 25 yaşından büyük erkeklere ihtiyari hadım uygulanmıştır. Ancak Almanya'nın kanuni geçmişine baktığımız zaman cerrahi hadım yönteminin düzenli bir şekilde uygulanmadığı görülmektedir. Bunun nedeni de cerrahi hadımın olumsuz etkileridir. Sonuçta hadım edilen suçlu sayısı 1970 yılından sonra beş yılda 400'ün altına düşmüştür. Fakat yinede suçluların ıslah edilmesi bakımından oldukça olumlu sonuçlar alınmıştır. Buna göre hadım edilen suçlulardan yalnızca %3'ü tekrar aynı suçu işlemiştir.

Almanya cerrahi hadım uygulamasından kaçınırken, kimyasal hadım uygulamasına dair adım da atmamıştır. Ta ki 7 yaşında kaçırılan kız çocuğuna tecavüz edilip öldürülmesi olayına kadar (Natalie Aster olayı). Çünkü tecavüz eden kişi dokuz ve onbir yaşlarındaki iki kıza tacizde bulunduktan sonra almış olduğu dört yıl altı aylık hapis ceza-

⁴⁴ Carpenter, Alison G., "Belgium, Germany, England, Denmark and the United States: The Implementation...", p. 445-446.

⁴⁵ Macgillivray Lisa, "California's Mandatory Chemical Castration Program for Repeat Sex Offenders: An Analysis...", p. 147.

sını tamamlamasından onsekiz ay önce tahliye edilmiştir. Bu olay sonucunda kimyasal hadım uygulamasına yönelik kanun girişimlerinde bulunulmuştur.⁴⁶ Almanya'nın Aile, Kadın ve Çocuktan Sorumlu Bakanı, itiyadi cinsel suçlular için kimyasal hadım uygulanması çağrısında bulunmuştur. Sonrasında ise Baverya Başbakanı kimyasal hadım düşüncesini kabul etmiş ve uygulamaya koymuştur.⁴⁷

Son on yıl içinde diğer Avrupa ülkeleride cinsel suç ihlallerine yönelik cerrahi ve kimyasal hadım uygulamalarına yönelik hazırlıklar başlattı. Bu konuda en yakın örnek Fransa'dır. Fransa'da 2007 yılında hapishaneden salıverilen bir cinsel suçlunun, tahliye edildiği gün bir erkek çocuğunu kaçırap ona tecavüz etmesi üzerine Fransa Parlamentosu'nda hadım konusu gündeme gelmiştir. Residivizmin önüne geçmek, gelecek kuşakları korumak ve toplumda huzurun sağlanması için bu yöntemin gerekliliği savunulmaktadır.

3. İngiltere

İngiltere, kimyasal hadım uygulamasını ve ulusal kayıt sistemini cinsel suçluları caydırmak için kullanmaktadır. Ancak İngiltere bu uygulamayı, suçluların talebi üzerine kullanmaktadır çünkü Britanya hükümeti, hadımı, kaba ve barbarca bir ceza olarak görmektedir. Örneğin Büyük Britanya'da itiyadi bir cinsel suçlu, çocuklara yönelik cinsel tacizlerle dolu 40 yıllık geçmişini noktalamak için cerrahi hadım talebinde bulunmuştur ancak kendisine izin verilmemiştir. Başarısız intihar girişimlerinde bulunması ve kendini hadım etmeye kalkışması üzerine, kimyasal hadım uygulamasına tabi tutulmasına karar verilmiştir. Ancak suçlu, bu uygulamanın geçici bir çözüm olduğunu belirterek kabul etmemiş ve şiddetli cinsel eğilimlerini kontrol etmek için yetersiz olacağını belirtmiştir. Sonuçta bazı suçlular cerrahi hadımın kalıcı ve geri dönüşümü olmayan sonuçlarını bir nimet olarak görürken, bazıları ise bunun bir kabus olduğunu düşünmektedir.

İngiltere, kimyasal hadım uygulamasının yanında suçluların topluma ayak uydurmasında kolaylık olması açısından, şartlı tahliye dö-

⁴⁶ Carpenter, Alison G., "Belgium, Germany, England, Denmark and the United States: The Implementation...", p. 442.

⁴⁷ Gimino, Peter J., "Mandatory Chemical Castration for Perpetrators of Sex Offenses...", p. 78.

neminde rehabilitasyon tedavisinde uygulamaktadır. Sonuçta, suçlular sadece fiziksel olarak değil, psikolojik olarak da tedavi görmektedir. Böylece gelecekte yaşanacak olan cinsel suç ihlallerinin de engellenmesi sağlanacaktır.⁴⁸

4. Diğer Ülkelerdeki Kimyasal Hadım Uygulamaları

Kaliforniya Yasası'ndaki gibi emredici kurallar olmasa da, kimyasal hadım Kanada'da da etkin olarak uygulanmaktadır. Cinsel Davranışlar ve Cinsiyet Kimliği Kliniği ve Toronto Üniversitesi Clarke Enstitüsü Psikiyatri Bölümü Başkanı Robert Dickey, Kanada'da kimyasal hadım yöntemi için kullanılan ilacın Depo-Provera'dan daha etkili olduğunu savunmaktadır.

Singapur'da Başhakim Yong Pung How, 1996 yılında çocuk tecavüzcülerine yönelik hadım uygulamasının mümkün olabileceğini belirtmiştir. Kaliforniya'daki zorunlu hadım yasasının belirttiği gibi, Singapur'unda kendine özgü bir program uygulayabileceğini savunmuştur. Kaliforniya'daki kimyasal hadım yasasının temyiz mahkemeleri sayesinde ilerlediğini belirtirken, How bunu önemsememiş ve Singapur'da beş çocuğa tecavüz edilmesi olayında verilmiş olan 20 yıl hapis ve 24 vuruşluk sopa cezasının caydırıcılığını dile getirmiştir.

Son 10 yılda, diğer Avrupa ülkelerinde olduğu gibi, İsveç'de, cinsel suçların ihlal edilmesi halinde cerrahi hadımın uygulanması için düzenlemeler yapmıştır.

Peru'da bir başsavcı da cinsel suçluların özellikle tecavüzcülerin ölüm cezasına ya da kimyasal hadım uygulamasına maruz kalmalarını önermiştir. Peru hükümeti de Kaliforniya'daki uygulamalara benzer uygulamaların mümkün olup olmayacağını anlayabilmek için araştırmalara başlanılmasına hükmetmiştir. Bu hükme varılma nedeni de 7 ve 13 yaşındaki dört çocuğun cansız bedeninin bulunması üzerine yapılan otopside tecavüze uğradıklarının ortaya çıkmasıdır. Peru Parlamento Başkanı'da bu konuya ilişkin yasa teklifi sunulması halinde kabul edeceklerini belirtmiştir.

Son olarak Ekvador'da Başkan Abdala Bucaram'da tecavüzcüle-

⁴⁸ Carpenter, Alison G., "Belgium, Germany, England, Denmark and the United States: The Implementation...", p. 444-445.

rin hadım edilmesine ilişkin yasa teklifinde bulunmuştur. Söz konusu yasa tasarısı, *Katolik Kilise'nin* hadım uygulanmasını red etmesi nedeniyle ortaya çıkan engelleri aşmak amacıyla çıkarılmıştır.⁴⁹

Hadım, kabul görmeyen üremeyi engellemek ve suçluları cezalandırmak için tarih boyunca uygulanmıştır. Ortaçağda erkeklerin tecavüz ve zina nedeniyle hadım edildiği dahi görülmektedir. Birçok Avrupa devleti de XX. yüzyılda bu uygulamayı izledi ancak İspanya, Portekiz, Belçika ve Fransa Katolik ülke olmalarından ötürü, yasal düzenlemelerinde bu uygulamaya yer vermemek konusundan uzun süre direndi.

1933 Nazi Alman Yasası hadımı 1945 yılına kadar kullanmış, 1915'te ise Amerika'da 13 eyalet mecburi kısırlaştırma yasasını kabul etmiştir. Sonrasında cerrahi hadımın cinsel suçluların işlenmesini engelleme konusundaki caydırıcı etkisi tüm ülkelerce kabul edilse de, cerrahi hadımın kalıcı ve geri dönüşümsüz olması bu uygulamanın yerini kimyasal hadımın almasına neden olmuştur. Böylece kimyasal hadım, residivizm problemi olan cinsel suçluları engellemek için son çare olarak uygulanmaya başlamıştır.

Kimyasal hadım, cerrahi olmayan, geri dönüşümlü ve kimyevi bir prosedürdür ve bu sayede, haftalık enjeksiyonlarla, testosteron üretimi engellenmekte, cinsel dürtüye neden olan hormonlar baskılanmaktadır. Böylece suçlular cinsel bir dinginlik (*sexual calm*) yaşamaktadırlar. Sonuçta itiyadi suçluların sosyal, fiziksel ve psikolojik olarak ıslah edilmeleri mümkün hale gelmiştir.⁵⁰

⁴⁹ Gimino, Peter J., "Mandatory Chemical Castration for Perpetrators of Sex Offenses...", p. 78-79.

⁵⁰ Carpenter, Alison G.: "Belgium, Germany, England, Denmark and the United States: The Implementation...", p. 435-441.